Meije jooskmist.
Meid wirgas te,
Et rühhime
So perra awwustussele.

J. F. Heller.

Emma jöggi.

Kulus jöggede emma! Kus sino kätki ning algus?
Näita, kus sino tee? Ellake! kus sino ots?

Süggawas ma rüppes sallamahti sündinud, pilwe rinnal wihma ning kastega immetatud, maggawad lätte sonekesed peidetud kambris warjul. Ei olle seal neid weel kegi inimese loom tohtind wadata ja nähha sada, mis keñast iilgawad lapsokesed õbbedasses kätkis uinuwad; ei olle ial ükski inimlik kõrw nende ingetõmbamist tunnistanud ehk nende healitsemist kuulnud, egga ka inimlik silm nende naeratamist ehk nuttokurbtust näinud. Üksnes waiksed ma-alluse waimud käiwad seal sisse ja wälja, kaswatawad lätte tütterid ja õppetawad neid jooksma, andwad neile rõemolikku meelt ja juhhatawad neile mõnda tarwilikku asja. Mõnda kossuwad süggawas ma põhjas Emma-jõe lättekesed ja immitsewad salla te-raddasid mõda, kunni nemad wimaks Ottepä kihhelkonnas kahhel paigal

ma põuest wälja kargawad ja ruttust jooksu lippawad. Essimene arro tõuseb Emma-lättel lõune pool Arrola mõisat, tungib Nebbastse järwest läbbi Arrola mõisa pole, kallap sealt Püühhajärwe mõisa kaudo Rusa järwele, läheb nimetud järwest läbbi Saksu-soo peale, kus teine õdde, Püühhast järwest tulles temaga ühte jookseb. Need kaks jõe-sonekest, kennest üks Emma-lättest, teine jälle Püühhast järwest tõuseb, allustawad kuulsat Emajõgge, mis jubba waña põlwe lauludes ja juttudes kidetud olli, ja weel praegu kõige kuulsam meie maa jõggedest on. Otsego mõistlik lapsoke, kes jalga akkand toetama, ruttab Emma-jõe neitsike rõemsal melel tele, terretab naeratades taewa illu: päwal päikest, kuud ning tähtesid õsel; terretab lahkest puid, rohtu ning lillekesi kaldal, kuleb lehhe kohhinad ja linno laulu, agga ei mahhi kuskil aega wita, waid lippab ühte puhku eddasi ja mõtleb lapse kombel: „ehk eddespiddi weel illusam!“ Et nüüd Jsanda lodud illu ikka ennam nähha saaks, selle pärrast ei jookse ta otse kohhe, waid ühtepuhku logeti ja ristati otsego jäñes. Rästo mõisast kallab ta Sangasti kirriko pole, wõttab lissadust mitmest allikast ja ojjast, isseärranis Jggasti rajja peal, kus mitto weiket jõgge temma sülle wauwad. Üks kaunis jõekene tulleb Urwasti kirriko poolt, teine weel surem ja näggusam Töllisti mõisa liggidal Walga linnast, sedda wimast kutsutakse Pöddeli jõeks. Nen-